

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Науки про Землю. Географія»**

**Другого рівня вищої освіти
за спеціальністю № 103 Науки про Землю
галузі знань № 10 Природничі науки
Кваліфікація: Магістр наук про Землю**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої Ради

_____/_____/

(протокол № __ від «__» _____ 2019 р.)

Освітня програма вводиться в дію з _____ 2019 р.

Ректор _____/_____

(наказ №) _____ від «__» _____ 2019 р.)

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми
«Науки про Землю. Географія»

Керівник освітньо-професійної програми	Прохорова Л.А..
Завідувач кафедри фізичної географії і геології	Прохорова Л.А.
Голова Вченої ради природничо-географічного факультету	Донченко Л.М.
Начальник навчального відділу	Сопіна Я.В.
Голова комісії із забезпечення якості вищої освіти в МДПУ ім. Б.Хмельницького	Сегеда Н.А.
Голова науково-методичної ради університету	Мілько Н.Є.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою (науково-методичною комісією спеціальності
Географія. Науки про Землю

1. Керівник освітньої програми / *Прохорова Л.А.*
2. Члени робочої групи із складу викладачів / *Гришко С.В., Левада О.М.,
Нетица О.В.*
3. Член робочої групи із складу роботодавців / *Биковський М.М.*

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності № 103 «Науки про Землю. Географія»

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького Природничо-географічний факультет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр Магістр наук про Землю за спеціалізацією "Географія"
Офіційна назва освітньої програми	Науки про Землю. Географія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Тип диплому - одиничний ступінь, 90 кредитів ЄКТС / термін навчання 1 рік 4 місяця.
Наявність акредитації	Програма впроваджується в 2015 році. Ліцензія серія АЕ № 636500, дата видачі 19.06.2015.
Цикл/рівень	FQ - ENE A – Second cycle, QF-LLL – Level 7, НРК - 7.
Передумови	Наявність ступеня бакалавра
Мова викладання	українська
Термін дії освітньої програми	1 рік 4 місяці
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://drive.google.com/file/d/1vdaa3eN4ZezctVF6x49hJ7PCT-CjjXGS/view
2 – Мета освітньої програми	
Ознайомлення з сучасними проблемами географічного навчання і виховання студентів та школярів, традиційними та інноваційними підходами до вирішення складних наукових задач у різних просторово-часових масштабах із використанням комплексу міждисциплінарних географічних, геологічних, філософських компонент. Формування у випускників здатності здійснювати наукові дослідження, встановлювати закономірності їх зовнішньої та внутрішньої структури та розвитку.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область Галузі знань 10 Природничі науки Спеціальність 103 Науки про Землю <i>Об'єкт вивчення:</i> <i>Цілі навчання:</i> <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> <i>Методи, методики та технології:</i> <i>Інструменти та обладнання:</i>	Науки про Землю – області дослідження Землі як комплексної планетарної системи, її геосфер, процесів і явищ, що в них відбуваються. Природні та антропогенні об'єкти і процеси у геосферах у взаємозв'язку, перетвореннях і розвитку в просторі та часі. Формування у випускників здатності здійснювати наукові дослідження геосфер та їхніх компонентів, встановлювати закономірності їхньої будови та розвитку, розв'язувати складні практичні та/або наукові задачі і на основі цього надавати оцінку впливу на людське суспільство і можливості промислового використання. Знання основних теорій і концепцій будови, фігури, складу, походження, розвитку Землі, її геосфер, планет земної групи, методології вивчення геосфер Землі і можливості їх використання для практичних потреб. Фізичні і хімічні методи, методи натурного, лабораторного, дистанційного дослідження геосфер Землі, інформаційні системи і технології. Інструменти, обладнання та устаткування, необхідне для польового/лабораторного/дистанційного дослідження геосфер та їхніх компонентів
Орієнтація освітньої програми	Орієнтація на дослідження про походження Землі,

	її властивості, будову і про головні гіпотези розвитку земної кори; основні етапи розвитку Землі і геологічну хронологію; характер ендегенних і екзогенних геодинамічних процесів і їх вплив на формування геотектур, геоструктур і геоскульптур.
Основний фокус програми та спеціалізації	сучасні питання загальної геології і зв'язок її з іншими геологічними дисциплінами, основні етапи розвитку геологічних знань і господарське значення геологічних наук.
Особливості програми	Студенти можуть робити акцент на сучасну структуру земної кори і особливості її історичного розвитку; розрізняти породоутворюючі і рудні мінерали, а також важливі гірські породи земної кори. Мобільність за програмами IREX, UGRAD, ТЕМПУС-ТАСІС, ЕРАЗМУС МУНДУС та ін. - рекомендується, але не є обов'язковими; всі студенти можуть брати участь у спеціальних семінарах разом з учасниками програм.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Професійна діяльність в галузях геологорозвідки, топографо-геодезичних робіт, гідрології, метеорології, географії та інших. Наукова діяльність в наукових закладах і підрозділах.
Подальше навчання	Можливість навчатися за програмою другого циклу за цією ж галуззю знань (що узгоджується з отриманим дипломом магістра) або ж суміжною. Можливість викладання; доступ до спеціалізованих архівних досліджень.
5 – Викладання та навчання	
Викладання та навчання	Загальний стиль навчання - завдання-орієнтований. Лекційні курси поєднуються з семінарами та робочими зустрічами. Більша частина навчання відбувається в малих групах (до 20 осіб) з дискусіями та підготовкою презентацій самостійно та в малих групах. Під час останнього року третина часу дається на написання завершальної роботи (дипломної), яка також презентується й обговорюється за участі викладачів та одногрупників. Теоретичні знання і практичні навички закріплюються і удосконалюються під час проходження численних виробничих та навчальних практик.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні наукові задачі та практичні проблеми, включно з прийняттям рішень щодо відбору даних та вибору методів досліджень при вивченні геосфер (відповідно до спеціалізації) у різних просторово-часових масштабах із використанням комплексу міждисциплінарних даних та в умовах недостатності інформації.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність до адаптації і дії в новій ситуації, пов'язаній з роботою за фахом та вміння генерувати нові ідеї в науках про Землю. ЗК 2. Вміння виявляти, ставити, вирішувати проблеми та приймати обґрунтовані рішення в професійній діяльності. ЗК 3. Здатність спілкуватися з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань.

	ЗК 4. Здатність працювати в міжнародному контексті та в глобальному інформаційному середовищі за фахом. ЗК 5. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, пошуку, опрацювання, аналізу та синтезу інформації в науках про Землю. ЗК 7. Вміння розробляти та управляти проектами в науках про Землю, оцінювати та забезпечувати якість робіт, що виконуються.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1. Розуміння необхідності дотримання норм авторського і суміжних прав інтелектуальної власності; сприйняття державної та міжнародної систем правової охорони інтелектуальної власності. ФК 2. Знання сучасних засад природокористування, взаємодії природи і суспільства із застосуванням раціонального використання природних ресурсів, екологічних аспектів та основ природоохоронного законодавства. ФК 3. Розуміння планети як єдиної системи, найважливіших проблем її будови та розвитку. ФК 4. Володіння сучасними методами досліджень, які використовуються у виробничих та науково-дослідницьких організаціях при вивченні Землі, її геосфер та їхніх компонентів. ФК 5. Здатність застосовувати знання і необхідні практичні навички з планування, організації, мотивування, контролю та регулювання діяльності профільних підприємств і установ. ФК 6. Уміння застосовувати наукові знання і практично втілювати їх для розробки та впровадження механізмів геопланування, територіального планування, проведення моніторингу розвитку регіонів, складання стратегічних планів і програм. ФК 7. Вміння проектувати, планувати і проводити наукові дослідження, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове впровадження у виробництво, писати наукові роботи. ФК 8. Знання основних сучасних положень фундаментальних наук стосовно походження, розвитку та будови Всесвіту, здатність їх застосовувати для формування світоглядної позиції. ФК 9. Вміння формувати задачі моделювання, створювати моделі об'єктів і процесів у геосферах та їхніх компонентах із використанням математичних, картографічних методів і геоінформаційних технологій.
7 – Програмні результати навчання	
	ПРН 1. Аналізувати особливості природних та антропогенних систем і об'єктів геосфер Землі. ПРН 2. Застосовувати свої знання для визначення і вирішення проблемних питань і прийняття обґрунтованих рішень в науках про Землю. ПРН 3. Вміти спілкуватися з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань, у тому числі в міжнародному контексті, в

	глобальному інформаційному середовищі. ПРН 4. Розробляти, керувати та управляти проектами в науках про Землю, оцінювати і забезпечувати якість робіт. ПРН 5. Планувати і здійснювати наукові експерименти, писати наукові роботи за фахом. ПРН 6. Вміти здійснювати екологічну оцінку, аудит, ліцензування, сертифікацію використання природних ресурсів, прогнозувати розвиток екологічних, технологічних, економічних та соціальних наслідків на окремих об'єктах природокористування. ПРН 7. Знати сучасні методи дослідження Землі та її геосфер і вміти їх застосовувати у виробничій та науково-дослідницькій діяльності. ПРН 8. Знати основні принципи управління підприємств сфери природокористування, їхньої організації, виробничої та організаційної структури управління. ПРН 9. Розробляти та впроваджувати механізми територіального менеджменту, геопланування, здійснювати моніторинг регіонального розвитку, складати плани та програми. ПРН 10. Демонструвати здатність до адаптації та дії в новій ситуації, пов'язаній з роботою за фахом, вміння генерувати нові ідеї в області наук про Землю. ПРН 11. Застосовувати освітні технології та методи викладання предметного матеріалу наук про Землю у закладах освіти. ПРН 12. Моделювати геосферні об'єкти і процеси, застосовуючи картографічні і математичні методи та геоінформаційні технології. ПРН 13. Ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти в складі геосфер, їхні властивості, явища та процеси, їм притаманні.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	кандидати наук, доценти; старші викладачі
Матеріально-технічне забезпечення	Комп'ютерний клас, мультимедійне обладнання, спеціальний інструментарій, панорами, схеми.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	методична література, періодичні видання з фаху, демонстраційні, довідкові та роздаткові матеріали, настінні карти, навчальні атласи, довідкова література, глобуси, спеціальний інструментарій, блок відеоматеріалів, розтиражовані електронні версії посібників, електронні посібники.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	
Міжнародна кредитна мобільність	Укладання угод про міжнародну кредитну мобільність з: Лодзінський університет м. Лодзь, Республіка Польща № 68 від 04.06.2013р.; Вищою лінгвістичною школою м. Ченстохов, Республіка Польща № 73 від 20.01.2014р.; Поморська академія м. Слупськ, Республіка Польща № 86 від 03.03.2016р.; Компанія INDERNOBMEN LTD м. Варна, Республіка Болгарія №90 від 05.10.2016р. Термін дії усіх угод 5 років.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Ліцензія на навчання іноземних здобувачів Вищої освіти за спеціальністю Науки про Землю в межах ліцензійного обсягу на вакантні місця Ліцензія серія АЕ № 636500, дата видачі

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Філософія науки	3	Екзамен
ОК 2	Іноземна мова для академічного спілкування	3	Екзамен
ОК 3	Цивільний захист	3	Диф. залік
ОК 4	Інтелектуальна власність	3	залік
ОК 5	Методи та засоби комп'ютерних інформаційних технологій	3	Залік
ОК 6	Світова економіка мінеральної сировини	3	Екзамен
ОК 7	Конструктивна географія	4	Екзамен
ОК 8	Основи сталого соціально-економічного та екологічного розвитку	3	Екзамен
ОК 9	Геологічні пам'ятки України	3	Залік
ОК 10	Методологія географічних досліджень	4	Екзамен
ОК 11	Основи інженерної геології	3	Залік
ОК 12	Сучасні проблеми ландшафтознавства	3	Залік
ОК 13	Політична географія	3	Екзамен
ОК 14	Антропогенна географія	3	Екзамен
ОК 15	Естетика ландшафту	3	Залік
ОК 16	Виробнича практика (з фаху)	9	Диф. залік
ОК 17	Підготовка до захисту і захист дипломної роботи	8	
Загальний обсяг обов'язкових компонент		64	
Вибіркові компоненти ОП			
<i>Вибірковий блок 1 (студент обирає 1 дисципліну)</i>			
ВБ 1.1	Навколишнє середовище і техногенний вплив	5	Екзамен
ВБ 1.2	Законодавча база природоохоронної діяльності	5	Екзамен
<i>Вибірковий блок 2 (студент обирає 1 дисципліну)</i>			
ВБ 2.1	Геологічний туризм	3	Залік
ВБ 2.2	Естетика геологічного середовища	3	Залік
<i>Вибірковий блок 3 (студент обирає 1 дисципліну)</i>			
ВБ 3.1	Геоєкологічні проблеми Світового океану	5	Залік
ВБ 3.2	Природні ресурси та їх екологічна оцінка	5	Залік
<i>Вибірковий блок 4 (студент обирає 1 дисципліну)</i>			
ВБ 4.1	Альтернативна енергетика світу	5	Залік
ВБ 4.2	Геологія нафтових та газових родовищ	5	Залік
<i>Вибірковий блок 5 (студент обирає 1 дисципліну)</i>			
ВБ 5.1	Урбоекологія як частина сучасної географії	5	Залік
ВБ 5.2	Геоєкологічні аспекти охорони довкілля	5	Залік
<i>Вибірковий блок 6 (студент обирає дисципліну)</i>			
ВБ 6.1	Охорона праці в галузі	3	Екзамен
Загальний обсяг вибіркових компонент:		26	

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	90	
------------------------------------	----	--

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності № 103 «Науки про Землю. Географія» проводиться у формі захисту дипломної роботи. Та завершується видачою документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: Магістр наук про Землю.

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ВБ 1.1	ВБ 1.2	ВБ 2.1	ВБ 2.2	ВБ 3.1	ВБ 3.2	ВБ 4.1	ВБ 4.2	ВБ 5.1	ВБ 5.2	ВБ 6.1
ПРН 1						+	+				+			+	+	+		+		+	+	+			+	+	+	
ПРН 2			+	+	+			+	+			+		+					+			+				+	+	
ПРН 3	+	+		+	+		+			+	+	+	+	+							+			+				
ПРН 4						+		+			+						+	+	+		+							
ПРН 5	+						+		+	+	+	+	+	+	+			+								+	+	
ПРН 6		+			+	+	+	+								+								+		+	+	+
ПРН 7									+	+					+					+			+		+			
ПРН 8			+			+	+						+					+	+					+	+	+		
ПРН 9										+				+		+								+				+
ПРН10	+						+														+	+			+			
ПРН 11				+		+		+					+					+										
ПРН 12					+						+	+			+					+				+	+			
ПРН 13					+							+				+			+	+					+	+		

